

nepostaral; pouhým napomenutím dělníků — byť i obeznámených s místními poměry v továrně — k opatrnosti, neučinil vše, co bylo vzhledem k uvedeným zákonným předpisům nutno, by bylo zabráněno úrazu, a co mu ukládalo jeho zodpovědné postavení v závodě. Svým opomenutím dopustil se tedy zavinění, za něž zodpovídá podle § 335 tr. zák. Tvrzení zmateční stížnosti, že úraz zavinil výhradně sám usmrčený, není vzato z obsahu rozsudku, jenž připouští výslovně D-ovu spoluvinu, nikoliv však vinu výhradnou, shledávaje také spoluzavinění obžalovaného v onom opomenutí, kausálním pro nastalý výsledek, usmrcení D-ovo. Jsou tu tedy všechny náležitosti objektivní skutkové podstaty přečinu, jímž byl obžalovaný uznán vinným. Poněvadž pak napadený rozsudek zjišťuje formálně bezvadně také subjektivní zavinění obžalovaného, odpovídá odsuzující výrok zjištěnému stavu věci a správnému použití zákona. Neodůvodněnou zmateční stížnost bylo proto zavrhnouti.

Čís. 3203.

»Uzavřeným místem« ve smyslu § 46 nař. čís. 81/1910 je celý okruh povrchu země, na kterém se zcelená osada rozkládá, aniž lze z obvodu toho vyloučiti úsek, v němž není tak těsného seskupení budov jako v úsecích jiných; spadá sem proto i místo na jedné straně silnice domy zastavené, na druhé straně pak vroubené stromy.

Vyústěním silnice do silnice uprostřed osady jest dána po případě místní situace nesnášející rychlost větší než 6 km (obdobně jako na křižovatce).

(Rozh. ze dne 11. června 1928, Zm I 178/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 2. ledna 1928, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života podle §§ 335, 337 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti, uplatňující důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 5 a 9 a) tr. ř., nelze upříti důvodnost. Podle rozhodovacích důvodů nerozlišoval nalézací soud dosti přesně mezi otázkou příčinné souvislosti a otázkou nedbalosti, aniž si jasně uvědomil, že pro subjektivní stránku přečinu §§ 335 a 337 tr. zák. stačí i pouhá nedbalost nevědomá, že předpisy, jichž nešetření dáváno obžalovanému za vinu a jichž neznalostí se nehájl, sprostředkovaly mu poznání nebezpečnosti jich nešetření a že by byl obžalovaný zodpovědnost za jejich nešetření a za výsledek z toho nastavší prost jen tehdy, zkoumal-li s náležitou obezřetností a rozvahou i, jsou-li nebo nejsou-li tu předpoklady toho kterého

předpisu. V konečném závěru vyslovují rozhodovací důvody, že srážka nebyla zaviněna ani rychlou ani neopatrnou jízdou obžalovaného, jenž prý žádným dalším opatřením — rozuměj učiněným po spatření motocyklisty — nemohl vyrovnati nerozvážnost poškozeného, ani za okolností zvláště nebezpečných, neboť prý nenastala jako kausální důsledek jeho jednání, pokud se týče opomenutí a že obžalovaný ani co do rychlosti jízdy ani co do opatrnosti při ní nejednal vědomě neopatrně, ani že si neopatrnosti svého jednání neuvědomil, jelikož všechna opatření, jež byla v jeho možnosti, předsevzal, aniž mohl anebo měl — podle předpisů zvláště vyhlášených — předvídati nebezpečství pro tělesnou neporušenost lidí, a že tudíž byl dbalý i vyšších požadavků na něho kladených. Avšak jest na bíledni, že by nebylo došlo ke srážce a k vzestupům z ní škodám, kdyby byl jel obžalovaný menší rychlostí, než skutečně jel, a že tudíž jednu z příčin srážky dlužno shledati v rychlosti jeho jízdy. Jelikož tento příčinný vztah mezi srážkou a jízdou obžalovaného dozajista si uvědomil i nalézací soud, nemá onen závěr rozhodovacích důvodů jiného smyslu, než že jízda obžalovaného vyhovovala jak v jiných směrech, tak i ohledně rychlosti všem předpisům, takže — jak i další rozhodovací důvody naznačují — byla nedbalost výlučně na straně poškozeného M-e, kdežto na straně obžalovaného nebylo vůbec nedbalosti. Je zřejmé, že tento závěr a opírající se oň sprostňující výrok neobstojí, stane-li se vratkým i jen jediný z předpokladů, z nichž jest rozsudkem odvozen, zejména, stane-li se vratkým předpoklad, že rychlost jízdy obžalovaného, která podle rozsudečného zjištění byla větší než 15 km, avšak nedosahovala ani zdaleka dovoleného prý maxima 40 (správně 45) km za hodinu, nepřičila se zákazu rychlejší jízdy než 15 km v uzavřených místech, protože prý o takové místo v místě srážky nešlo. Než tomuto předpokladu vytýká stížnost důvodně právní mylnost, rozebírajíc podklad posudku znalce, k němuž se rozsudek přidal, dovozujíc, že plánec, na jehož podkladě popřeli znalec i soud, že jde o uzavřené místo, znázorňuje jen samotné místo srážky, nikoliv i okolí, z něhož patrně, že jde o uzavřenou obec, a poukazujíc tím zřetelně k námitce, že pojem uzavřeného místa došel v rozsudku nesprávného výkladu.

Ministerské nařízení z 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. nařizuje v prvním odstavci § 46, že rychlost v uzavřených místech nesmí býti nikdy větší než 15 km za hodinu a že mimo uzavřené osady nesmí býti jízdní rychlost stupňována nad 45 km za hodinu. Je-li takto rozlišováno mezi jízdou v uzavřených místech a jízdou mimo uzavřené osady, má nařízení zřejmě i ve slovech »uzavřená místa« na zřeteli celek osady, t. j. většího počtu budov polohou ke společnému osídlení více lidí seskupených a nelze zákaz rychlejší jízdy než 15 km za hodinu omeziti jen na některé části osady, jak činí znalec větou v rozsudku nereprodukovanou, avšak patrně i soudem hodnocenou, že přípustná rychlost 15 km za hodinu musela by býti jen tenkrát dodržována, kdyby místo v obci, kde se nehoda stala, leželo v uzavřené části obce (srovnej i nálezy zrušovacího soudu čís. 2664 sb. n. s., který označuje za jízdu

v uzavřeném místě jízdu na ulici v obvodě města, a čís. 2368 sb. n. s., podle něhož jest uzavřeným místem i začátek osady). Zákazem předpokládaná uzavřenost místa (osady) jest dána, jsou-li budovy tvořící místo (osadu) poněkud těsněji seskupeny, takže to které stavení nestojí o samotě, činíc dojem jednotky samostatné, nýbrž jeví se i letmému pohledu jako část skupiny ve společnou osadu zcelené. Zcelenost (uzavřenost) místa (osady) není rušena tím, že mezi jednotlivými jejími částmi není souvislosti tak těsné, že jsou budovy od sebe odděleny toliko silnicemi a ulicemi; nutně předpokládají zájmy lidstva sídlícího v osadách různé volné plochy též uvnitř osad. Rozsudek jest na omylu, máje za to, že předpokladem zákazu, o který jde, jest nemožnost a nedostatečnost rozhledu pro jedoucí silostroj v takových místech. Na místech, na kterých není dostatečný rozhled po silnici, není podle druhého odstavce § 46 nař. přípustnou ani rychlost větší 6 km za hodinu. Důvodem zákazu větší rychlostí než 15 km v uzavřených osadách jest, že je v obvodu osady čilejší ruch, podmíněný společenským, hospodářským, obchodním a jinakým stykem obyvatelů jednotlivých budov, že jest v nich zpravidla větší počet dětí, které tráví značnou dobu mimo budovy a že z jednotlivých stavení a z jednotlivých silnic a ulic osady vyjíždějí a do nich vjíždějí povozy, jichž zařazení se do jednoho z obou proudů na té které ulici (silnici) opačnými směry se pohybujících, pokud se týče vybočení z nich způsobuje nesnáze, k jichž bezpečnému zdolání je se strany všech osob na pouličním ruchu zúčastněných třeba zvýšené rozvahy a opatrnosti, osvědčitelné jen při pomalejší jízdě. Uzavřeným místem je tudíž celý okruh povrchu země, na kterém se zcelená osada rozkládá, aniž lze z obvodu toto vyloučiti úsek, v němž není tak těsného seskupení budov jako v úsecích jiných. Proto nezáleží na okolnostech, z nichž odvozuje rozsudek pro místo nehody neúčinnost zákazu rychlejší jízdy než 15 km za hodinu, že totiž místo to jest jen na jedné straně zastaveno domy, kdežto na protější straně jest pouze vroubeno kaštany. Rozhodným jest, zda místo nehody jest částí okruhu (obvodu), na kterém se rozkládá skupina budov nikoliv o samotě stojících, nýbrž těsněji seřaděných a ve společné osídlení zcelených, pro které pak v celém jeho obvodu platí řečený zákaz, třebaže není dotýcnou obcí ještě zvláště vyhlášen, na příkl. výstražnými tabulkami. Jelikož rozsudek nevyklučuje, že místo srážky leží v obvodu uzavřené osady, ač k tomu poukazuje první odstavce rozhodovacích důvodů slovy, že obžalovaný jel obcí S., spočívá předpoklad, že na místě srážky byla dovolenou i rychlost větší 15, avšak menší 40 (45) km za hodinu, na nesprávném výkladu prvního odstavce § 46 uv. min. nařízení, tedy, jelikož nařízení to jest jedním z předpisů zvláště vyhlášených, k nimž poukazuje ustanovení § 335 tr. zák., na nesprávném použití tohoto ustanovení zákonného a bylo proto po rozumu toho, co shora uvedeno o vadném předpokladu sprostředujícího výroku, rozsudek z důvodu čís. 9 a) § 281 tr. ř. jako zmatečný zrušiti, aniž třeba zabývat se ostatními vývody stížnosti, jež jinak nedoličují zmatek čís. 9 a) po zákonu, budující úvahy o nedbalosti obžalovaného na skutečnosti, v rozsudku nezjištěné, že byl obža-

lovaný na křižovatku (vyústění okresní silnice) upozorněn před vjezdem do obce S. výstražnou značkou automobilovou.

Ve věci samé ještě rozhodnouti nelze. Ve zrušeném rozsudku a jeho důvodech nejsou ani zjištěny ani popřeny skutkové okolnosti, jichž třeba ku správnému posouzení, zda šlo o jízdu v uzavřené osadě; také nejsou v něm zjištěny skutečnosti, poukazující k tomu, že obžalovaný jednal nedbale, porušiv některý jiný z předpisů proň závazných, a zejména není zjištěno, že obžalovaný mohl při náležité pozornosti včas poznati, že se blíží k místu, kde ústí do silnice, po které jel, jiná silnice, nebo že mohl včas upozorovati motocykl M-ův. Proto bylo věc vrátiti k opět-nému projednání a rozhodnutí soudu prvního státního soudu, a to soudu sborovému, protože se vratkostí předpokladu, že obžalovaný nejel rychlostí nedovolenou, stal vratkým i závěr, že se souzený skutek nestal za okolností zvláště nebezpečných. Nalézacímu soudu se připomíná, že bude obzvláště na něm, by se znovu zabýval otázkou, zda nebyla dokonce na místě nehody nepřipustnou i rychlost větší než 6 km za hodinu, a při tom uvažoval též o tom, není-li byť i nešlo o křižovatku v technickém smyslu slova, dána vyústěním okresní silnice do silnice státní uprostřed osady místní situace, při jaké třeba počítati s možností náhlého objevení se překážky dříve nezpozorovatelné a připraviti si zvláště zmírněním rychlosti možnost okamžitého zastavení auta; ovšem bude pak i po subjektivní stránce uvažovati o tom, zda obžalovaný o této místní situaci věděl nebo zda mohl o ní při náležité opatrnosti a rozvaze vědět.

Čís. 3204.

Za část mrtvoly ve smyslu § 306 tr. zák. jest pokládati i lebku zbylou při nedostatečném zpopelnění a za místo, kde se mrtvola uschovává, i krematorium po celou dobu, než se účinkem žáru rozloží v na-prostý popel.

(Rozh. ze dne 11. června 1928, Zm I 264/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 26. března 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 306 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje číselně důvody zmatečnosti podle § 281 čis. 4, čis. 9 písm. b), čis. 10 tr. ř. Zmatek čis. 4 není stížností doličen, neboť netvrdí ani formálního předpokladu, totiž, že nalézací soud opomenul anebo zamítl některý návrh nebo učinil nějaké rozhodnutí přes odpor stěžovatelův, nýbrž dovozuje jen, že soud uvěřil svědkům F-ovi, S-ovi a B-ovi neprávem, neuváživ, že popřeli svůj souhlas se souzeným skutkem, uvědomivše si jeho význam teprve v době výslechu, a že soud